

**Procedura ewakuacji
W Przedszkolu Nr 3
„Jarzębinka” w Śremie
w wyniku zdarzeń :**

**pożar, zamach terrorystyczny, katastrofa
budowlana, wybuch gazu, klęska żywiołowa.**

Cel procedury

- Stworzenie warunków organizacyjnych zapewniających ochronę życia i zdrowia ludzi oraz mienia.
- Zapewnienie sprawnego przygotowania i przeprowadzenia bezpiecznej ewakuacji dzieci i pracowników oraz mienia przedszkola (ważnego sprzętu i dokumentów) w sytuacji wystąpienia zagrożenia.
- Ustalenie sposobu postępowania na wypadek pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia.

Przedmiot i zakres stosowania

Określa tryb postępowania oraz uprawnienia i odpowiedzialności osób realizujących niezbędne działania począwszy od stwierdzenia (możliwości wystąpienia zagrożenia) symptomów wskazujących na konieczność podjęcia czynności mających na celu sprawne opuszczenie obiektu (lub jego część) w możliwie najkrótszym czasie przez znajdujące się tam osoby, jeżeli w wyniku zdarzenia (pożaru, atak terrorystycznego, katastrofy budowlanej, itp.), może wystąpić zagrożenie dla ich życia i zdrowia.

Podstawy uruchomienia procedury - zarządzenia ewakuacji

- Pożar - gdy nieskuteczna jest likwidacja pożaru podręcznymi środkami.
- Zamach terrorystyczny - otrzymanie informacji o podłożeniu ładunku wybuchowego lub innego środka niebezpiecznego.
- Zagrożenie katastrofą budowlaną - miejscowe zagrożenie, najczęściej wynikające z wad, nieprawidłowej eksploatacji urządzeń oraz niedbalstwa osób odpowiedzialnych za utrzymanie stanu bezpieczeństwa
- Zagrożenie wybuchem gazu.
- Klęska żywiołowa.

3. Kogo dotyczy procedura.

Do przestrzegania procedury zobowiązani są wszyscy pracownicy przedszkola oraz dyrektor. Określa tryb postępowania oraz uprawnienia i odpowiedzialności osób realizujących niezbędne działania począwszy od stwierdzenia (możliwości wystąpienia) symptomów wskazujących na konieczność podjęcia czynności związanych z ewakuacją podopiecznych i pracowników

Podstawy uruchomienia procedury - zarządzenia ewakuacji

- a) Pożar - gdy nieskuteczna jest likwidacja pożaru podręcznymi środkami.
- b) Zamach terrorystyczny - otrzymanie informacji o podłożeniu ładunku wybuchowego lub innego środka niebezpiecznego.
- c) Zagrożenie katastrofą budowlaną.
- d) Klęski żywiołowe (np. huragan) .
- e) Zagrożenie wybuchem gazu.

I. ORGANIZACJA EWAKUACJI

Sygnał alarmowy informujący o ogłoszonej ewakuacji

1. Sygnałem alarmowym informującym o ogłoszonej ewakuacji jest dźwięk dzwonka, oraz informacja głosowa.

Miejsce zbiórki osób ewakuowanych

Miejsce zbiórki ewakuowanych osób zostało wyznaczone na placu przed budynkiem przedszkola.

Decyzja o ewakuacji

Dyrektor, z-ca Dyrektora odpowiadają za podjęcie decyzji o ewakuacji i o jej zakresie (z całego budynku lub z części budynku). W nagłych przypadkach taką decyzję może podjąć osoba, która pierwsza zauważyła zagrożenie.

W każdym przypadku, o podjętej akcji, należy niezwłocznie powiadomić Dyrektora, jego zastępcę lub osobę przez niego upoważnioną.

Akcja ratownicza

Do chwili przybycia jednostek Straży Pożarnej akcją ratowniczą kierują:

- a) Dyrektor
- b) Z-ca Dyrektora lub osoba odpowiedzialna w tym zakresie za bezpieczeństwo.

W przypadku powstania zdarzenia - kierownik akcji ratowniczej obowiązany jest podejmować wszelkie działania, przy wykorzystaniu dostępnych sił i środków, do jak najszybszego ratowania ludzi - w pierwszej kolejności dzieci.

II. OBOWIĄZKI PRACOWNIKÓW

Osoba upoważniona powiadamia:

- numer alarmowy tel. nr **112**
- Policję tel. nr **997**
- Straż Pożarną tel. nr **998**
- Pogotowie Ratunkowe tel. nr **999**
- Inne służby w zależności od potrzeb
- nadzoruje zabezpieczenie /ewakuację/ ważnego mienia, dokumentów, urządzeń itp.

Kierownik akcji ratowniczej, powinien:

- a) niezwłocznie zapoznać się z zaistniałym wydarzeniem,
- b) w razie potrzeby wydać decyzję o przystąpieniu do całkowitej lub częściowej ewakuacji osób z zagrożonych pomieszczeń,
- c) utworzyć grupy do realizacji zróżnicowanych zadań ewakuacyjnych,
- d) wydać decyzję o ewentualnej ewakuacji mienia oraz sposobie jego zabezpieczenia,
- e) nie dopuścić do powstania paniki wśród osób ewakuowanych,
- f) wezwać do pomocy pozostałych pracowników,
- g) po przyjeździe jednostek Straży Pożarnej niezwłocznie zapoznać ich dowódcę z zaistniałą sytuacją,

- h) przekazać kierownictwo akcją ratowniczą dowódcy Straży Pożarnej i pozostawać do jego dyspozycji,
- i) współdziałać z dowódcą Straży Pożarnej przez cały okres prowadzenia akcji ratowniczej,
- j) zorganizować punkt pomocy medycznej w punkcie zbiórki,
- k) zebrać informację o liczbie osób ewakuowanych,
- l) zabezpieczyć teren akcji ratowniczej po jej zakończeniu.

Pracownicy powinni :

- po usłyszeniu sygnału dźwiękowego i głosowego natychmiast przerwać pracę i przystąpić do ewakuacji
 - nauczyciele prowadzący zajęcia z dziećmi, z którymi przebywają w danej chwili; odpowiednio przygotowują dzieci (ubierają kurtki, przykrywa kocami, itp.)
- nauczyciele i inni pracownicy wyprowadzają dzieci z budynku i sami poruszają się wyłącznie drogami wyznaczonymi przez kierującego akcją,
- nauczyciel opuszcza salę po sprawdzeniu czy wszyscy opuścili pomieszczenie, w którym przebywali i wyprowadza dzieci na miejsce ewakuacji, zabierając ze sobą dziennik zajęć (dokumentację potwierdzającą tożsamość dzieci oraz ich ilość w danym dniu),
- osobom z ograniczoną sprawnością ruchową należy pomóc przy ewakuacji z obiektu, jeżeli taka osoba będzie znajdowała się na piętrze, należy ją wziąć we dwie osoby na ręce i znieść na parter; można do tego celu użyć krzeselka,
- w czasie trwania ewakuacji zachować ciszę i spokój,
- poruszać się szybkim krokiem bez podbiegania i wyprzedzania innych osób,
- pracownicy kuchni, administracji, woźny zabezpieczają swoje miejsca pracy (wyłączają gaz i urządzenie zasilane prądem elektrycznym), po czym przystępują do pomocy w ewakuowaniu dzieci;
- przed wyjściem z pomieszczenia należy zamknąć okna i drzwi (nie na klucz);
- gdy dzieci są już wyprowadzone z budynku, a kierujący akcją pozwoli pracownicy administracyjni i obsłudze przystępują do ewakuacji ważnych dokumentów i sprzętu,
- nie wolno zatrzymywać się, ani poruszać w kierunku przeciwnym do kierunku ewakuacji,
- nauczyciel wychodząc z sali winni sprawdzić ilość osób opuszczających pomieszczenie, będzie to podstawą do sprawdzenia czy na miejscu zbiórki znajdują się wszystkie osoby,
- nauczyciel na miejscu ewakuacji sprawdza obecność i składa meldunek dyrektorowi lub, w przypadku nieobecności dyrektora kierownikowi akcji ratowniczej,
- na żądanie kierującego akcją ratowniczą po przeprowadzonej ewakuacji w miejscu zbiórki Dyrektor lub inna osoba sprawdza liczbę osób ewakuowanych,
- w razie podejrzenia, że ktoś został w zagrożonej strefie, należy natychmiast zgłosić ten fakt jednostkom ratowniczym przybyłym na miejsce akcji i przeprowadzić ponowne sprawdzenie pomieszczeń budynku;
- gdy sytuacja tego wymaga dyrektor organizuje dla dzieci i pracowników miejsce tymczasowe w innych przedszkolach, na czas trwania akcji ratowniczej,
- gdy sytuacja tego wymaga nauczyciele powinni telefonicznie kontaktować się z rodzicami, w celu szybszego odbioru dzieci bądź dowiedzenia niezbędnych rzeczy.

III. OGÓLNE ZASADY EWAKUACJI

Dyrektor raz w roku przeprowadza praktyczne sprawdzenie organizacji oraz warunków ewakuacji. Pisemnie powiadamia Komendanta Powiatowego Państwowej Straży Pożarnej o terminie przeprowadzenia próbnej ewakuacji, nie później niż na tydzień przed jej przeprowadzeniem.

Ewakuację ludzi i mienia z obiektu lub jego części zarządza się w wypadku pożaru, którego rozmiary wskazują na możliwość zagrożenia życia ludzkiego. Za taki pożar należy uznać:

- pożar powstały w pomieszczeniach, w których znajdują się materiały łatwo palne, kuchenki gazowe z uwagi na ryzyko gwałtownego rozprzestrzeniania się pożaru oraz wybuchu butli,
- pożar, który powstał w pobliżu klatki schodowej oraz przejść wiodących do niższej kondygnacji i może w razie dalszego rozwoju uniemożliwić ewakuację,
- pożar, którego nie można ugasić podręcznym sprzętem gaśniczym, itp.

Ewakuację ludzi z budynku zarządza się również w wypadku naruszenia bezpieczeństwa konstrukcji budynku /zniszczenie części obiektu, znaczne przemieszczenie elementów konstrukcji/ w sposób grożący jego zawaleniem lub w wypadku stwierdzenia innego niebezpieczeństwa, np. awaria, emisja gazów trujących, żrących, podłożenie bomby w obiekcie itp.

W praktyce prawo do zarządzenia ewakuacji ma dyrektor, z-ca dyrektora lub osoby przez nich upoważnione. W razie nieobecności ww. osób lub nagłej konieczności, decyzję o częściowej ewakuacji może podjąć pracownik znajdujący się w pobliżu. Po przybyciu jednostek ratowniczo-gaśniczych, prawo do zarządzenia ewakuacji przysługuje kierującemu akcją.

Warunki ewakuacji będą zależeć od rodzaju obiektu oraz rozwoju sytuacji. Poza typowymi drogami komunikacji ogólnej służącymi do ewakuacji, takimi jak korytarze, klatki schodowe, rękawy ewakuacyjne.

Należy pamiętać, że do ewakuacji nie wolno wykorzystywać windy.

Przebieg ewakuacji powinien odbywać się z przestrzeganiem następujących zasad:

1. Kierowanie i koordynacja działań:

- w momencie ogłoszenia alarmu ewakuacyjnego dla całości lub części obiektu, kierujący ewakuacją powinien wyznaczyć osoby które na poszczególnych kondygnacjach lub częściach placówki pomagaliby w szybkim i sprawnym opuszczeniu obiektu, informując jednocześnie o wyznaczonym miejscu zbiórki dla ewakuowanych ludzi.

2. Z uwagi na możliwość powstania paniki należy dobrać właściwy w danej sytuacji sposób ogłaszania alarmu:

- powiadamianie pracowników drogą telefoniczną /spokojna, rzeczowa informacja/,
- włączenie sygnalizacji dźwiękowej – dźwięk dzwonka i informacja głosowa.
- ogłoszenie alarmu może nastąpić dwoma wyżej wymienionymi sposobami jednocześnie.

3. Po podjęciu decyzji o konieczności ewakuacji z części lub całości obiektu osoba kierująca

ewakuacją obowiązana jest:

- wyznaczyć miejsce zbiórki dla ewakuowanych ludzi i mienia /jeżeli nie zostało ono wcześniej wyznaczone i jest nieznane dla pracowników lub z uwagi na inne okoliczności istnieje konieczność zmiany miejsca,
 - zająć stanowisko w pobliżu głównego wyjścia ewakuacyjnego,
 - wydać polecenie otwarcia wszystkich dróg /drzwi/ ewakuacyjnych ,
 - zarządzić ewakuację, określając przy tym kolejność i rodzaj ewakuowanego mienia,
 - nawiązać łączność z jednostką straży pożarnej,
 - ewentualnie powiadomić pogotowie ratunkowe, policję lub specjalistyczne jednostki ratownicze.
4. W pierwszej kolejności alarm o ewakuacji należy ogłaszać na tych piętrach ,w tych pomieszczeniach gdzie występuje bezpośrednie zagrożenie dla życia ludzkiego, np. na kondygnacji, na której powstał pożar lub dla kondygnacji sąsiednich.
 5. Przy ewakuowaniu ludzi należy pamiętać, aby w pierwszej kolejności ewakuować:
 - osoby o ograniczonej zdolności poruszania się,
 - osoby z pomieszczeń, w których powstał pożar lub które znajdują się na drodze rozprzestrzeniania się ognia,
 - osoby z pomieszczeń, z których wyjście lub dotarcie do bezpiecznych dróg ewakuacyjnych może zostać uniemożliwione przez pożar lub zadymienie.
 6. Przy ewakuacji mienia /dokumentów/ należy zachować kolejność ratując w pierwszym rzędzie gotówkę, akta osobowe i finansowe, a następnie dokumentację ogólną. Bardzo pomocne w takich sytuacjach są specjalne worki lub pojemniki.
 7. Należy pamiętać, że ewakuacja mienia nie może odbywać się kosztem sił i środków niezbędnych do ewakuacji i ratowania ludzi.
 8. W wypadku blokady dróg ewakuacyjnych należy niezwłocznie dostępnymi środkami, np. telefonicznie, bezpośrednio lub przy pomocy osób znajdujących się na zewnątrz odciętej strefy - powiadomić kierującego akcją.
 9. Ludzi odciętych od wyjścia, a znajdujących się w strefie zagrożenia, należy kierować do pomieszczeń najbardziej oddalonych od źródła pożaru, tak aby po przybyciu jednostek ratowniczych ewakuować ich przy pomocy specjalistycznego sprzętu ratowniczego.
 10. W wypadku zarządzenia ewakuacji osoby kierujące pracownikami lub wyznaczone przez nich osoby zobowiązane są:
 - w spokojnym trybie powiadomić współpracowników oraz przebywających w obiekcie gości o konieczności ewakuacji,
 - wskazać kierunki wyjść ewakuacyjnych i miejsce zbiórki po opuszczeniu obiektu,
 - sprawdzić, czy wszyscy pracownicy opuścili zajmowane pomieszczenia,
 - ewakuowane pomieszczenia należy zamknąć i klucz pozostawić w zamku.
 11. Obowiązki osób wyznaczonych do koordynacji ewakuacji:
 - po ogłoszeniu alarmu zająć uprzednio wyznaczone stanowisko i kierować ludzi na drogi ewakuacyjne oraz miejsce zbiórki po opuszczeniu budynku,
 - nie dopuszczać do nadmiernego wypełnienia ewakuacyjnej klatki schodowej przez zapewnienie równomiernego i spokojnego wejścia wychowanków i pracowników na tą klatkę,

- przydzielić osobom o ograniczonej zdolności ruchowej opiekuna lub opiekunów,
 - usuwać z kondygnacji osoby rozhisteryzowane i ogarnięte paniką,
 - w sytuacji spiętrzenia potoku ludzi, skierować pewną ilość pracowników do ewakuacji np. inną klatką schodową,
 - osoby koordynujące przebiegiem ewakuacji zobowiązane są opuścić kondygnację-rejon w ostatniej kolejności po uprzednim sprawdzeniu, czy wszyscy pracownicy opuścili kondygnację - rejon.
12. Przy silnym zadymieniu dróg ewakuacyjnych należy poruszać się w pozycji pochylonej, starając się trzymać głowę jak najniżej ze względu na mniejsze zadymienie w dolnych partiach pomieszczeń i dróg komunikacyjnych. Usta i nos należy w miarę możliwości chronić chustką zmoczoną w wodzie - ułatwi to oddychanie. Jeżeli obiekt jest wyposażony w maski ucieczkowe, to należy z nich skorzystać.
13. Pracownicy po ogłoszeniu alarmu ewakuacyjnego powinni:
- opuścić pomieszczenie udając się na drogi ewakuacyjne,
 - w czasie trwania ewakuacji zachować ciszę i spokój,
 - poruszać się szybkim krokiem bez podbiegania i wyprzedzania innych osób,
 - nie wolno zatrzymywać się ani poruszać w kierunku przeciwnym do kierunku ewakuacji,
 - w czasie schodzenia np. klatką schodową szybkość poruszania się dostosować do szybkości osób znajdujących się niżej,
 - po opuszczeniu budynku przejść do wyznaczonego miejsca - rejonu zbiórki i czekać na sprawdzenie stanu osobowego oraz dalsze dyspozycje kierującego akcją ewakuacyjną.
14. W razie podejrzenia, że ktoś został w zagrożonej strefie, należy ten fakt zgłosić przybyłym na miejsce jednostkom ratowniczym.
15. Po przybyciu jednostek ratowniczych kierowanie akcją ratowniczo-gaśniczą przejmuje dowódca przybyłych jednostek, któremu należy złożyć krótką informację o przebiegu akcji, a następnie podporządkować się jego poleceniom.
16. W przypadku wyznaczenia symulacyjnego miejsca zagrożenia, kolejność ewakuacji ustala się od miejsc jak najbliżej zagrożenia, do miejsc najdalej odsuniętych od miejsca zagrożenia. Koordynację w tym zakresie prowadzą osoby nadzorujące ewakuację na każdym poziomie.
17. Po ewakuacji, na zewnątrz budynku, dzieci pod opieką nauczycieli powinni gromadzić się w ustalonym miejscu. Po zakończeniu ewakuacji osoby odpowiedzialne za ewakuację z poszczególnych grup powinny ustalić, czy wszyscy opuścili budynek. Nauczyciele sprawdzają obecność dzieci po ewakuacji.
- Za sprawdzenie obecności dzieci i pracowników po ewakuacji, odpowiada dyrektor.
18. Wszyscy pracownicy odpowiadają za bezpieczeństwo dzieci w rejonie oczekiwania na zakończenie ewakuacji i pozwolenie powrotu do budynku. Każdy nauczyciel powinien sprawdzić obecność dzieci i w przypadku niezgodności w stosunku do stanu przed ewakuacją powiadomić kierującego akcją, dyrektora.
19. Powrót do budynku może nastąpić dopiero po wydaniu takiej decyzji przez dyrektora

lub osobę kierującą akcją.

20. Ze względu na rodzaj zdarzenia kryzysowego, jeżeli wystąpi taka potrzeba dyrektor jest zobowiązany do zorganizowania pomocy psychologa.

